

Иван Деспотовић

ЦВИЈИЋЕВА

Две стране имагинације,
бледи паралелопипеди
скривени у низу као хард дискови цина
у којима Шуберт светлуца.

Креда испод дрвореда
увек младих, с фасадом месечина од Сунца
и свечано гостујућим светлом,
унутар и око зграда чији се хрбати

као повези престарелих књига – густе
одају јасно на десет вати
– дању полуваљкасти као крљушти,
те странице замкова наспрам и иза зракâ.

Које ме испрате иза, чипком подвожњаком
или упаднем унутра као квака
прошлости што се полукружно клиза,
у супротном смеру, вођен туђом траком,

тролејбуса – ка делићу сваком,
што се споро сагледа изблиза,
попут увек на истој адреси – амбасаде
те маште, сиве. Где неприметно пале светло

тамо, а не види се да бораве и раде;
професор у приземљу, сусед фотокопира;
стабло и сенка наспрам врата, с метлом,
ко хорор што сакупља мед из лампиног жира

и убије се кад га саспе у се,
и рај прерушен у нерођеног брата,
зелено острво пешака и дистанца,
линија траве из сна, као оса
симетрије тог потпуног странца,
што у гужви светала корача ту боса,
– оних бледих која ту не могу да се слију
до краја, јер овде су на служби

једне бесконачне потиснутости чију

коб сваки ивичњак осећа под тротоаром,
а она му се изврнута враћа, љушти
као блискост без ока семафора
и оног од Сунца, Месеца, него по старом,
напоном струјног кола – призвук сушти
у бајци – као родном формом, њеном паром.

Играчка и лутка сред излога, прекопута
живице која је затегнута, тај смер живи
и геометрија коцака што се криви
у сусрет своје почетку, која бруји –

опет сам је прешао ноћу – мртва рута,
а у њој светлело зелено је светло.

НАГОН ВАРКЕ

Изгледало је да велики амфитеатар
жели да дам тај испит, и портир с малих врата.
И када их положих све, прастар,
сала се угасила, ствари биле јасније.

У мраку је било свеједно, као и пре,
био сам положено ништа много касније,
можда тек самилосно обасјано споља,
зато што је положено.

Чинило се да желим прићи, ено
њој која је седела на супротној страни
од мене, далеко, и да ја то хоћу мраком,
међу слушалиштем, а у ствари

били смо глумци што су радили у складу
са очекивањем јединог гледаоца
загледаног у нас одоздо са сцене,
који нам је предавао ту идеју младу.

Свеједно, под расветом лажног гледалишта
могао сам покушати, без зебње
и да спавам са првом до себе.
А и после љубави бех положено ништа.

Биће ме је слагало да бих га постигао,

пре него што будем видео да га нема.
Могоа сам украсти и силовати као
и од људи у плавом бежати према

паркингу Метропола док у мраку платани
ваљцима својих скраћених стабала
показују достигнућем живот, обрезани,
као пра-прстима узнемиреног морала
– ка крајку пролаза с дворишта, на трави.
У смрти бих видео да било је свеједно,
све је вода овде и тамо, капија је дно.
Подигао ме тај портир што то Ништа забрави.

СЕСТРА У МОЈОЈ ГЛАВИ

Била је крајње необична
симетрија
у којој смо учествовали.

Личила је на наспрамност,
али та симетрија
као да није била одавде.

Њена лутка беше ту,
а можда и она сама
би лутка

неке друге сестре, тамо, правије,
која ју је оставила у подруму
овде, као своју експозитуру.

Седела је на полици, на шнуру,
а и светлела у излогу поподне,
и међу стаблима.

Могуће да сам и ја
био један такав лутан,
одсутан, ради ње

или обоје нисмо били,
можда смо се крили.
У сваком случају, нисмо се могли опазити.

Били смо и богови, и живи и мртви
и гужва што их прати,
два паркирана аута и покретна светла.

Једанпут сам помислио да сестру
у коју нико није веровао
упознам са девојком.
Мојом девојком за коју би
опет било сасвим невероватно
да стварно постоји.

Замишљао сам тај њихов сусрет,
у мојој улици, под крошњама и под земљом.
Нисам могао да се докажем себи.

Више се нисмо сећали родитеља који
су нас начинили, и како смо заправо
постали, враћајући се широком улицом

када ми се учинила далека и рекох да
њу више не желим видети, ни овде ни тамо.
Као у сну, изгледало је да казах у себи.

И оде узбрдо, да се измишљена никад не осврне
док опсовах узбрдицу њених леђа,
а доле низ нашу улицу, уским тротоарима

девојчицу што се смеши, коже сасвим црне,
водила је девојка знатно блеђа,
као мат тамни зрак у завичајима старим, а

као срећни смер у правцу што пада без мрака
и играчка стварности давна, још угљем врела,
као изгубљена наша ствар

с ручицом што жури узбрдо, мрком као квака.
А отац те сестре, да би се тачно доле срела,
морао би бити Велики Физичар.

ЉУБАВНИЦИ ПРЕТЕЧЕ

Изгнан на спрат као сред Црног мора,
солитера на хладној серпентини
што гледа у том правцу, припремљен да скочим
загледан у сат, секундару нежних бора
у бетонску колевку у којој се чини
да ће бетон нечије позајмити очи

док излазим из лифта у ком слушам
дечака како оца убеђује тирадом
да постоји неко Сунце веће, веће;
док за зидом бриди сестра испод туша
а ларма се у сан враћа крадом
у музику касније претворена, где ће

немушта шансона тамнети Калемегданом
а не смогох снаге да покушам
пољубити те у завичају одабраном,
где чух да си ми рекла, ја и борова тмуша,
да су две сестре, близнакиње, шизофрене
твоје скочиле синоћ, давно уместо мене

– тамо где драме не беше на крају
и не би спознаје, касније, и без чистине,
са другим лицем, косом у кварту који хлапи,
припит тежом с којом случајно сви падају,
пољубих се с тобом, Deus ex machine
кад више не могох да дишем без те капи

да би ме питала – недостајем ти гола (?)
док гледам у твоје тело које може и да
види из белих наочара груди,
као да је то суштина, без бола,
– и рекла ми да нисам иза коже зида
малограђанин и подлац као неки људи

и овластила си ме за спој са оном правом,
као наговестивши да си с друге Земље
– тад почех да те волим у прошлости том парку,
на песму оне клупе да ти падам главом,
на сродности наше некада неприпремљен,
што су их сви углови мотрили ко варку

а тад сам разумео музику, бех врх ноте
која се воли у тишини међу дрвећем,
иста фраза која понавља сенке клици;
на леји стазе није било ничега до те
Месечасте светлости – гледала је где крећем,
глумећи сјај звезде, непомићност њене коте,
доклизавши крај ње у твојој реченици.